

NODVS XXXI
Abril de 2010

Encarnar-se com l'ungla del polze

Texto de presentació del treball del grup de investigació "Cruïlla de recerca: creació i psicoanàlisi" de enero de 2010

Magda Bosch

Cruïlla de recerca: creació i psicoanàlisi. ENTORN DEL REAL INÈDIT. Segle XXI: Habitar la Psicoanàlisi / Habitar l'Art.

15 de gener de 2010. **TRADUIR EL DOLOR D'EXISTIR.** Amb la intervenció d'Antoni Clapés i Víctor Sunyol.

Allò doncs (Il donc), de Danielle Collobert. Jardins de Samarcanda, #51. Barcelona, 2009.

renunciar a les comoditats a la seguretat d'una vida burgesa – la provisionalitat política és compromís total fins a les darreres conseqüències – no pas dialèctica de saló
escapar-esquivar-fugir-córrer-escapolir-se anar sempre més enllà fora d'un mateix
–Itàlia-
Sudamèrica-Mèxic-Tunísia-Indonèsia-EUA-Grècia-Formentera-Egipte-Creta-Nova York
–l'ailleurs– jusqu'à soleil calme
lluita contra el llenguatge la dificultat de dir la impossibilitat de dir el dolor de ser – un crit tan sols
un cos allà – cos humiliat – cos fragmentat – colpejat sense parar pels mots – que s'exercita en el dolor
– aquest cos – aquest que pica la cara contra el mur – moviments – tensos – que llisquen en el desgast –
fins a la mort

Antoni Clapés

Danielle Collobert (1940–1978) és una de les escriptores més interessants de la segona dècada del segle vint, i una de les que més es va comprometre i arriscar en la seva pràctica, marcada per l'experimentalisme de la França dels anys setanta. Com potser en ningú, en Collobert vida i escriptura es van confondre per constituir un únic text que ella

va dur al límit: final de discurs, extinció del mot, exhauriment del cos. El dolor d'existir.

Antoni Clapés (1948) i Víctor Sunyol (1955) són poetes i editors de poesia, i treballen junts des de 1989, entre d'altres projectes, en l'experiència de Cafè Central, una editorial "al marge" del sistema literari. La independència estructural i intel·lectual amb què van planejar aquesta experiència els ha permès traduir i editar obres tan singulars com la de Collobert –encara avui, trenta anys després de la seva mort– tan poc difoses i tan poc conegudes. Els darrers llibres escrits per Antoni Clapés han estat *La llum i el no-res* (2009), *Miro de veure-hi* (2007), *Alta Provença* (2006) i *Destret* (2003). Els de Víctor Sunyol, *Des d'ara* (2005), *com si Girona* (2005), *Stabat* (2003), *Aèria* (2003) i *Requiem* (2008).

Obrir les pàgines d'*Allò doncs* implica enfrontar-se a l'encarnació de l'enigma - *encarnar-se com l'ungla del polze* - entramat en un procés d'escriptura en els límits del llenguatge. Impossible penetrar-hi i sortir-ne sense esgarrinxades. La seva singularitat, la seva manera d'anar més enllà del sentit, pertorba i extravia en una multiplicitat de lectures mot per mot, només cenyides per la bellesa sonora d'un ritme que el travessa de dalt a baix. Un ritme arcaic, retorn tal volta de la música sense paraula sentida en el bressol, sensacions sense significació però que encalmen un instant fins que la gana apressa. L'obertura de *lalangue*.

Mes ençà del ritme hi ha el cos mortificat, el crit, el plany, l'eco de la maledicció mítica, "millor seria no haver nascut", l'expressió edípica del dolor d'existir que Sòfocles deixa a càrrec del cor, dolor que l'autora cenyeix, fins a convertir-lo en un estat d'escriptura. Mots i frases, lletres de canvi de l'objecte, - la lletra lacaniana - xifres de gaudi i collage de retalls de cos, aquesta escriptura fragmentada a cor què vols.

Lacan ens adverteix de l'estatut d'objecte de la producció literària, en el mateix sentit que l'objecte d'art. Això la converteix no sols en no interpretable, sinó que constitueix, en si mateixa, una interpretació.

De la travessa del *pathos* fins a traduir-ho en una experiència de llenguatge, un *Sinthome*, ens donaran testimoni Antoni Clapés i Víctor Sunyol autors d'aquesta, altra, traducció, -sensible, fonda i laboriosa, dolorosa potser- que configura l'autèntica edició amb la que culmina.

Queda entretant una pregunta vinculada a la singularitat de l'obra i de la seva autora.

Com situar aquest treball, de i sobre l'impossible de dir, emparentat amb el silenci de La COSA freudiana (*das Ding*) amb el real i el gaudi de Lacan. Plus de gaudi, virtuosisme?

Fins a quin punt hi ha una certa progressió cap al dir, al llarg de la densitat d'aquest poema, o bé es tracta d'un miratge efecte de la sonoritat dels mots?

Sabem en relació al sentit que, així com es pot dir el mateix de diferents maneres, el no sentit es fixa en el textualisme. La poesia transita per aquesta oposició.

Cal tenir també en compte que, com ens recorden els editors, l'escriptura de Collobert pot ser emmarcada dins les escriptures experimentals franceses dels anys setanta. Això sí, amb el ben entès que tampoc podem oblidar el suïcidi de Danielle Collobert, entrelligat amb la seva dimensió biogràfica, mort potser enunciada en les darreres planes del llibre. Cristal·lització, penso, de l'identificació del cos i l'escrit que fendeix el poema- *òrgan del batec- que marca el ritme*.

*la seva carn a la fi incrustada en la paraula
la seva carn- en la carn del visible.*

*Allò doncs- emigrat
transcrit.*

Magda Bosch
14 gener, 2010

*per HABITAR:::::
vers la política del Sinthome*